

Nyhedsbrev nr. 3

Maj 2023

Socialdemokratiet i Hedensted kommune

Indhold

Siden sidst

Nyt fra bestyrelsen

Lokalpolitisk træf i Juelsminde

Inden solen går ned - Annonce

John Madsens 1. maj tale

Lenea's 1. maj tale

Jette Winther Søby's 1. maj tale

Erik Voss's 1. maj tale

Rød kalender

Siden sidst

Siden sidst har vi fejret 1. maj på Glud Museum – i flot solskinsvejr og med nogle rigtig gode talere. For de, der ikke kunne være til stede 1. maj, har vi valgt i nyhedsbrevet her at bringe de fire talere i hele deres ordlyd. Vort mangeårige medlem John Madsen indledte talerrækken med en fremragende tale, hvor han fortalte om Jeppe Aakjær's brevveksling med Søren Knudsen, grændlæggeren af Glud Museum. Og videre fortalte han om, hvordan Jeppe Aakjær's sang "Jens Vejmand" blev en moderne ørehænger, og endte med at blive den mest udbredte folkelige sang overhovedet i det 20. århundrede. I sidste del af John Madsens tale hopper han elegant frem til nutiden, idet han citerer en intelligent samtalerobot fra Chat Gpt, der har fået til opgave at skrive en 1. maj tale, som Jeppe Aakjær ville have skrevet den

Jette Winther Søby pointerer i sin tale værdien – og nødvendigheden – af foreningsliv og frivillige kræfter med udgangspunkt i linjer fra sangen "Der er et yndigt land". Lenea er vor lokale DSU'er – og iøvrigt formand for DSU i Horsens. Hun sluttede talerækken af på fornem vis med fokus på lighed, frihed og solidaritet.

Først i nyhedsbrevet er der nyt fra bestyrelsen og invitation til lokalpolitisk folkemøde samt en annonce med titlen "Inden solen går ned".

Inga Sørensen

Lenea på talerstolen 1. maj.

Nyt fra Bestyrelsen

Siden sidste nyhedsbrev har vi haft generalforsamling. Her blev der rykket lidt på bestyrelsens sammensætning, idet Thyge Risvig efter mange års trofast arbejde i bestyrelsen havde valgt ikke at genopstille. Herefter blev suppleant Mihai Barbus valgt ind i bestyrelsen og som ny suppleant blev valgt Mariann Andersen. Du kan læse hele referatet fra generalforsamlingen på hjemmesiden www.sochedensted.dk under menupunktet "Bestyrelsen / Referater fra bestyrelsesmøder".

På det første møde efter generalforsamlingen har den valgte bestyrelse konstitueret sig og nedsat udvalg, som det fremgår af følgende side:

Næstformand: *Lasse*
Sekretær: *Bettina*
Medlemsansvarlig: *Inga*
Redaktør af nyhedsbrev: *Inga*
Kommunikationsansvarlig (blog og FB): *Bent*
Valgkampagneansvarlig: *Bent*
Campingvognansvarlig: *Thyge*
Kontaktperson til DSU: *Mariann*
AOF-bestyrelse og repræsentantskab: *Louise og Bettina*
Medlemsmødeudvalg: *Ole, Inga, Gitte og Mariann*
EU-valgudvalg: *Bent og Mihai*
Generalforsamling 2024: *Inga og Bent*

Valg af folketingskandidat

Efter at Thyge Risvig trak sit kandidatur er Lasse Kilde Andersen som tidligere nævnt kredsens folketingskandidat. Proceduren er nu, at Lasse skal godkendes af Hovedbestyrelsens valgudvalg, og i skrivende stund afventer vi stadig svar derfra.

Bent Alminde
Formand

Lokalpolitisk træf i Juelsminde

Det konservative folkeparti har taget initiativ til et politisk møde på havnen i Juelsminde. Vi og andre partier bakker op om ideen og deltager i debatten. Vi er til stede på havnen hele dagen; og vi er selvfølgelig klar til en snak med alle, der dukker op.

Formålet med arrangementet er at skabe mere opmærksomhed og interesse for lokal politik.

Det lokalpolitiske møde finder sted

Lørdag d. 20. maj

Kl. 10-16

på havnen i Juelsminde.

Program for det lokalpolitiske møde:

Kl. 9.30: Lastvogn som skal bruges til scene ankommer. Alle partier kan opstille deres stand/telt. Hvert parti har ca 3x3 m2 at råde over.

Kl. 10.00 : Juelsminde Pige garde starter Odelsgade ved Rema og går mod Havnen 4, hvor arrangementet finder sted. Pige garden slutter ca. 10.45.

Kl. 10.55: Borgmester Ole Vind byder velkommen.

Kl. 11.00 Runde 1.

Hvert parti har 2 minutter til at fortælle om deres visioner for, **hvordan vi styrker Juelsmindes handelsliv og bosætning**. Derefter vil der være mulighed for borgerne at stille spørgsmål til politikerne. Det kan formuleres skriftligt og lægges i en kasse, der vil stå ved scenen. Moderator vælger anonymt en seddel fra kassen og stiller spørgsmålet videre. Dog indskræpes det, at det ikke må dreje sig om enkeltsager.

Af hensyn til plads på scenen kan der max være 2 personer fra hvert parti

- Socialdemokratiet
- Venstre
- Nye Borgerlige
- SF

Kl. 11.30 Runde 2.

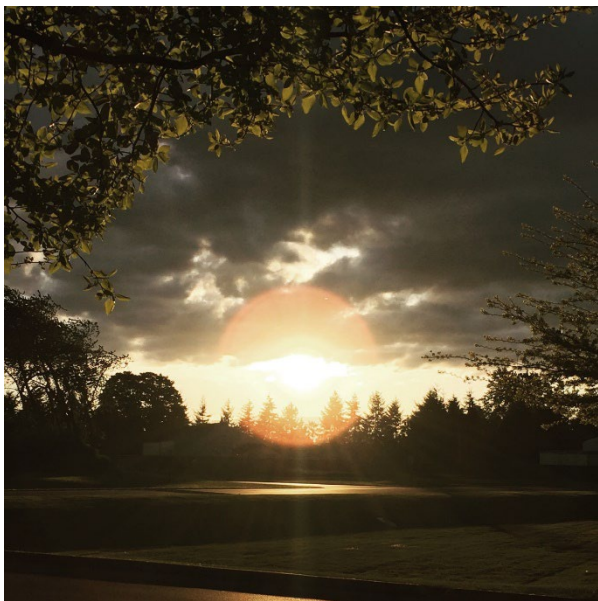
- Konservative
- Enhedslisten
- Kristendemokraterne
- Dansk Folkeparti

Kl. 12.00

Debatten slutter. Borgerne har nu mulighed for at gå rundt til de respektive partier for en snak eller for at stille spørgsmål.

Kl. 16.00 Det politiske folkemøde slutter.

Inden solen går ned

Jeg ved, at foreningens gamle medlemmer har brugbar viden fra dengang, forbruget var meget mindre.

Jeg håber på en aktiv gruppe, som kan sætte lidt gang i en debat om et mere bæredygtigt samfund.

Hvis du, der læser dette er 70+, ønsker at være med, kan du ringe 23 90 02 41 eller sende en mail til ejnar.kristian@gmail.com. Vi skal mødes på Anemonevej 1 i Hedensted. Der vil være kaffe og hjemmebag.

Kristian

John Madsens 1. maj tale

Tak for invitationen til i anledning af 1. maj at sige nogle ord med afsæt i- og med skelen til Jeppe Aakjær, der jo var en tydelig holdningsbærende stemme i sin samtid!
Jeg håber I har haft lejlighed til at liste melodien til

Dysbjergvisen ind i øregangene, for da vi nu

står midt i Søren Knudsens livsværk, har jeg foreslået at indlede med den sang, som han skrev tilbage i august 1916 – altså for 107 år siden. Har den ikke gået sin sejrsgang i andre pastorater, så har den i det mindste hyppigt været sunget her på Glud Museum med tilhørende opland.

Melodien, som I har haft lejlighed til at lytte til, er i dagens anledning indspillet i en klaverudgave af Steen Mørcholdt, som er min faste pianist, når vi er rundt i landet med Jeppe Aakjær. Melodien hedder ”Når solen ganger til hvile” og er sat i musik af nordmanden Sofie Dedekam.

Så lad os i fællesskab synge ”Dysbjergvisen”! Da Søren Knudsen i 1916 havde skrevet den vise fik han kort tid efter den idé, at han ville sende digtet til Danmarks mest populære digter på den tid – nemlig til Jeppe Aakjær. Nu skal man så lige tage med, at på det tidspunkt var Aakjær allerede en kendt person over hele landet. Et par år efter at jeg var blevet ansat på Glud skole, kom jeg i forbindelse med hans datter Solveig Aakjær, - det var i 1973. Vi brevvekslede lidt mere end et års tid, og i et af hendes breve fortalte hun om, at Aakjær i den grad blev oversvømmet af pakker fra folk ude i landet, som selv syslede med digterkunsten, og som lige havde fået lyst til at høre, hvad tidens guru mon mente om deres lille poetiske hjemmeproduktion. I et af brevene giver Solveig Aakjær udtryk for, at han – faderen - hadede de pakker af hjemmegjorte vers, som folk – endda helt uden vederlag - tillod sig at ulejlige ham med.

Mange af dem blev derfor lagt i bunke for efterfølgende at lide den skæbne at lagre der på ubestemt tid.

Dysbjergvisen er altså kun 2 måneder gammel, da Søren Knudsen, - åbenbart i lighed med andre – fik den idé, at han lige ville sende digtet til Jeppe Aakjær og ved samme lejlighed vedlægger han et brev om sig selv samt nogle tryksager om Glud Museum, i det stille håb, at Aakjær måske ville afsætte lidt tid til at kommentere digtet.

Det ville han. For den 15. november 1916 sender Aakjær følgende brev til Søren Knudsen på Glud Museum - Det lyder sådan:

Hr. Søren Knudsen!

Jeg siger Dem rigtig mange Tak for Deres Smaaabøger m.m. De har skaffet mig en Times interessant Aftenlektüre og samtidigt ladet mig stifte Bekjendtskab med en brav Mand, en tapper Idealist. Det skal være mig en Glæde en gang til Sommer, naar Cyklerne igjen kan virke efter deres Bestemmelse at faa Lejlighed til at kigge indenfor i dit pudselige gamle Hus, som De gir' en saa lokkende og veltalende Skildring af. Med Skam at sige: Jeg har aldrig været i det egentlige Bjerre Herred, skjønt jeg er nogenlunde bevandret i det øvrige Land, har vist egentlig været i alle Danmarks Kjøbsteder med Undtagelse af Skjælskjør. Men jeg kjender ikke Bjerre Herred, siger det ikke uden generthed. Det forekommer mig, at jeg har faaet en Opfordring fra Glud til Foredrag, men jeg har for Tiden saa travlt med at skrive. .. Videre skriver han til Søren Knudsen: Det er jo en stor, smuk Gjærning De her øver med Bevaringen af denne gamle prægtige gaard. (Rasmus Thomasens gård).

Deres Digt om "Dysbjerg" er digterisk set baade følsomt og formfuldt ud over det sædvanlige.

Jeg sender Dem her en lille Bogpakke som Tak for Deres Opmærksomhed. Da De er Afholdsmand (hvad jeg for øvrigt ikke er), vil De vist med nogen Interesse læse " Hvor der er gjærende Kræfter", hvor der vindes Sejr over megen Modgang, selv- og uforskyldt over hinanden.

*Jeg ønsker Godt Mod for Fremtiden
Venlig Hilsen!
Deres hengivne
Jeppe Aakjær*

Dysbjergvisen fik altså med dette brev sin blåstempling af Aakjær – men det var langt fra en selvfølge at få tildelt den ære. En navngiven person her fra Bjerre Herred gjorde nemlig det samme forsøg i 1924 og havde vedlagt nogle digte samt en fortælling. Den gode mand fik følgende kommentar i svarbrevet fra Aakjær: Versene er ikke gode. Fortællingen har jeg ikke

kunnet få læst. De får finde en med bedre tid og tålmodighed. Venlig hilsen Jeppe Aakjær

Jeppe Aakjær kom fra den lille landsby Fly, 11 km sydvest for Skive. Her havde forældrene en beskeden gård med jord, der gik lige ned til Karup å, - selve lokaliteten kaldte man der på egnen for Aakjær. Her blev han født i 1866 og fik det almindelige døbenavn Jeppe Jensen. Som tredje barn i en søskendeflok på 8 voksede han op under gode, - men små kår. Gården bestod overvejende af mager og vindblæst jord, som dog med Aakjærs egne ord godt kunne gå an, "når bare jorden ellers var hjemme".

Aakjærs grundholdning, som vi kender den, blev helt fra barne- og ungdomsårene formet og udbygget, når han alt for ofte blev vidne til, hvad begreberne fattigdom og standsforskelle stod for, og den indignation han med tiden udviklede over for de elendige kår, som de dårligststillede medborgere blev budt, lagrede sig i hans sind og blev til råstof i hans taler, digtning, sange og foredrag. Det kom til udtryk da han i slut 90'erne slog igennem som kendt forfatter – nu med kunstnernavnet Aakjær.

Her i landsbyen Fly fandt han i øvrigt også sin første hustru Marie Bregendahl, som selv med årene blev en betydelig forfatter, men det er en hel anden historie. Filmen "Du som er i himlen" er bygget op om Marie Bregendahls oplevelser. Ægteskabet mellem de to varede dog kun i 7 år, og de blev således skilt i år 1900.

Året efter skilsmissen tog Aakjær en sommerdag alene på en cykeltur i Midtjylland. I Tjørring ved Herning gjorde han holdt og fik noget vand at drikke. Her kom han i snak med en stenslager eller vejmand. Denne vejmand fortalte Aakjær om kollegaen Jens Nielsen, der for ganske nylig var afgået ved døden, og som man end ikke havde tildelt en gravsten, men kun sat et simpelt trækors over, og det skønt Jens livet igennem selv havde tilvirket sten for andre. Jeppe Aakjær tog fortællingen til sig og skrev oplysningerne ned i sin notesbog, hvor de fik lov at lagre de følgende fire år, inden han tog temaet op og skrev digtet *Jens Vejmand*.

Så snart "Jens Vejmand" udkom blev det meget vel modtaget. Da digtet allerede året efter blev udødeliggjort i Carl Niensens suveræne melodi, blev sangen i den grad til hver-mands eje. Den blev sunget overalt og i alle sammenhænge, og man kan med sindsro sige, at Jens Vejmand blev den allerførste moderne ørehænger. Selv skrev Jeppe Aakjær i sine erindringer, at det næsten var for overvældende, så populær en landeplage hans Jens Vejmand endte med at blive.

Carl Nielsen og Jeppe Aakjær var nære venner, og Carl Nielsen skrev i sine erindringer om tilblivelsen af melodien til Jens Vejmand: "Jeg gjorde mindst 50 Forsøg på at fange Melodien, men så en Dag da jeg skulle på Tur i Dyrhaven med Johs. V. Jensen og Ludvig Holstein, så kom den minsandten. Jeg stod bag på Sporvognen på Vej til Østerbro Station og så ingen anden Udvej, end at skrive Melodien ned på mine Manchetter".

Dens popularitet førte med sig, at enhver lirekassemand - med respekt for sig selv - fik lagt melodien ind på lirekassens valse. En dag gik Carl Nielsen tilfældigvis forbi en sådan lirekassemand, som stod placeret på et mindre torv i hovedstaden, og i samme øjeblik spillede Jens Vejmand. Da Carl Nielsen hørte den, syntes han, at den gode lirekassemand spillede melodien alt, alt for langsomt og slæbende, så han gik hen til ham og lånte håndsvinget - og speedede tempoet op. Den gode lirekassemand sås nogle dage efter med et skilt om halsen, hvorpå der stod: Elev af Carl Nielsen!

Sangen "Jens Vejmand" endte med at blive det mest distribuerede danske digt, den mest udbredte folkelige sang overhovedet i det 20. århundrede.

Som alle véd har Jens Vejmand en tydelig, u-camoufleret politisk vinkel, som i nogle sammenhænge kunne dele vandene. Min mor har fortalt mig, at man visse steder, hvor hun i 30'erne var kommet i plads, kunne komme ud for at få den besked, at *her synger vi ikke Jens Vejmand*. I dag er Jens Vejmand mere end stueren og som få digte optaget i Litteraturkanoen som en sang, som alle elever skal stifte bekendtskab med i løbet af deres skoletid.

Aakjær var i sandhed en mand af mod. En af hans helt store politiske aftryk i samtiden så dagens lys i 1904, hvor romanen "Vredens Børn - et tyende saga" blev udgivet. Så snart den var på gaden, rejste der sig en overvældende heftig debatstorm landet over. I Vredens børn udstiller Aakjær nemlig de usle og tarvelige kår, som karle og piger dengang blev budt rundt omkring på danske bøndergårde. Bogen medførte, at henvend 1000 avisartikler så dagens lys. Mange var de gårdmænd, som hastede til blækhusene for at få vaske hænder og for at betro avislæseren, at sådan som Jeppe Aakjær beskrev forholdene i "Vredens Børn", - sådan var det i hvert fald ikke her på deres gård.

Men der var andre end gårdmænd, som kunne skrive, for nu myldrede det frem med avisindlæg fra karle og piger, som bakkede op om Aakjærs indlæg og synspunkter. Denne voldsomme harme, som romanen skabte, nåede helt frem til Rigsdagspolitikernes ører, hvilket førte med sig, at "Vredens Børn" blev den første og eneste roman nogensinde, der er blevet sat på dagsordenen til drøftelse i Rigsdagen. Spørgsmålet lød: Kunne det virkelig forholde sig sådan, at de forhold, man bød karle og piger rundt om på danske gårde, var så kummerlige, som Aakjær havde beskrevet dem?

Debatten i Rigsdagen medførte, at politikerne ønskede sagen helt afdækket, og Rigsdagen endte behandlingen af Aakjærs roman "Vredens Børn" med at nedsætte en kommission, hvis opgave var at få belyst hele tyendespørgsmålet og dermed også den forhadte Tyendelov fra 1854, som Aakjær så tydeligt havde beskrevet i romanen, og som gav husbond ret til at revse -

altså korporligt tugte både piger og karle, som var ansat i hans brød.

Det politisk helt enestående i denne proces var, at kommissionskonklusionen gav Jeppe Aakjær ret i hans beskrivelse, og på den måde kom Aakjær selv, mens han endnu levede, til at opleve, at den forhadte tyendelov blev ophævet og en ny og mere human lov kunne se dagens lys i 1921. I sandhed en stor politisk bedrift og forbedring.

I mine foredrag om Aakjær fremfører jeg ofte det synspunkt, at havde han levet i dag, ville han med sikkerhed hævde, at der stadig er sociale og samfundsmæssige forhold, som trænger til at blive kigget grundigt efter i sømmene.

Nu *kan jeg jo* af gode grunde ikke bede ham gi' et indlæg i dagens anledning, og derfor har jeg dristet mig til at spørge en intelligent samtalerobot fra Chat Gpt om at bringe Jeppe Aakjær på banen i dag.

Jeg skrev følgende til den digitale robot: **Skriv en 1. maj tale, som Jeppe Aakjær ville have skrevet den:**

Kære venner,

I dag fejrer vi 1. maj, og jeg vil gerne tage denne lejlighed til at tale om vigtigheden af arbejdet og arbejderbevægelsen.

Vi ved alle sammen, at det er arbejdet, der skaber værdi i samfundet. Det er arbejderne, der producerer de varer og tjenester, som vi alle har brug for i vores daglige liv. Men arbejderne har ikke altid fået den anerkendelse og værdighed, som de fortjener.

Historisk set har arbejderne været underlagt en hård og uretfærdig behandling. De har måttet arbejde lange timer for en lille løn og uden nogen form for beskyttelse mod farlige arbejdsforhold. Det var først gennem arbejderbevægelsen, at arbejderne begyndte at organisere sig og kæmpe for deres rettigheder.

Arbejderbevægelsen har opnået mange sejre gennem årene, herunder 8-timers arbejdsdagen, ferie med løn, pensionsordninger og andre arbejdstagerrettigheder. Men kampen er ikke ovre endnu. Der er stadig mange udfordringer, som vi skal kæmpe for.

Vi skal fortsat kæmpe for lige løn for lige arbejde, for bedre arbejdsforhold og for at beskytte arbejdstagerne mod udnyttelse. Vi skal også kæmpe for en retfærdig fordeling af samfundets goder, så alle kan få del i den økonomiske vækst, som vores samfund skaber.

Men det kræver, at vi står sammen og kæmper for vores rettigheder. Arbejderbevægelsen har altid været stærkest, når vi står sammen og kæmper for en fælles sag. Vi skal være solidariske med hinanden og stå op imod uretfærdighederne, uanset hvor de opstår.

Kære venner, i dag fejrer vi arbejdet og arbejderbevægelsen. Lad os tage denne dag som en påmindelse om, at vi stadig har meget at kæmpe for, og lad os fortsætte kampen for en retfærdig og lige verden.

Tak fordi I lyttede.

Aakjær slutter sit indlæg med en tak fordi I lyttede, - lad mig kun gøre det samme med et vers af min gamle klasselærer Chr. Lebech, som i min poesibog tilbage i april 1957 skrev:

Lige ret for mand og kvinde
Rig og fattig, folk og drot.
Ligeret, men ingen sinde
Ligeret for ondt og godt.

Tak for ordet!

John S. Madsen

Snaptun

2826 7900

www.aakjaer-causeri.dk

Jette Winther Søby's 1. maj tale

Hej mit navn er Jette Winther Søby.

Jeg er forkvinde for SF her i Hedensted Kommune.

Nu har vi sunget, "Der er et yndigt land"... jeg har

valgt den sang af 2 grunde...

For det første, fordi det er rigtigt... og dernæst fordi det er en sang der samler os...

Det er én af vores nationalsange som synges ved landskampe, nytårsaften, og nu også 1. Maj ☺

Der hvor det yndige land bugter sig i bakker, er der hvor foreningslivet slår sine folder...

Frivillige kræfter, muliggør tidens nye trends såvel som gammelkendte sportsgrene

Foreningsliv og frivillige kræfter går hånd i hånd i dette yndige land – det gør os i mine øjne helt unikke...

Politik er langt hen af vejen også frivilligt arbejde... Det vil mange her kunne nikke genkendende til ;-)

Måske ikke som harniskklædte kæmper, men alligevel... alle politisk aktive, kæmper for at få deres dagsorden fremført.

Ligesom foreningslivet har politiske partier haft mangel på medlemmer og dermed også frivillige kræfter...

Som i sangen, så mangler vi flere skønne møer og raske svende, der vil være med til at præge vores yndige land politisk...

Vi synger også; Hil hver en danneborger, som virker hvad han kan...

Det er netop min pointe...

For hver dag vi bruger vores frivillige kræfter til det fælles bedste, om det er i foreningslivet,

politik eller i andre sammenhænge, gør vi hver især vores lille del, til at gøre verden til et bedre sted.

Vi skal kæmpe for vores demokrati... og passe på det... det har faktisk ikke så mange år på bagen... og det kan så let forsvinde, hvis vi ikke passer på det!

Derfor blev jeg politisk aktiv.

Engang var man født ind i et parti – ens klasse-tilhørsforhold afgjorde det ved fødslen...

Sådan er det heldigvis ikke længere... men det gør det også sværere at tage stilling til sit ståsted og værdier.

Mange vælgere siger i dag, at de ikke kan se sig i et bestemt parti – de vil tage stilling fra sag til sag, da de ikke altid er enige med et bestemt partis linje...

Jeg er gift med en SF'er – og vi er heller ikke altid enige ☺

Politik er svært, politik er hjerteblod men politik er også det muliges kunst

Politik er alles mulighed for at påvirke vores fælles fremtid

Jeg tror på, at "vort gamle Danmark skal bestå"

ungdommen har en stor opgave foran sig – jeg ved de kan løfte den ☺

De skal jo være med til, at bøgen fortsat kan spejle sin top i bølgen blå...

Klima og naturkrisen er ungdommens største udfordring...

Og vi ser en tendens til forståelse af det – og et stort spirende fællesskab omkring at passe på vores verden.

Når vi derhjemme tager til endnu et politisk møde – og vores datter på 12 år himler med øjnene og spørger, hvorfor?

Så svarer vi altid med store ord – fordi "Der er et yndigt land" der fortjener store ord.

Vi svarer altid:

"Vi skal ud og redde verden"

Rigtig god 1. Maj til jer alle.

Leneas 1. maj tale

Da jeg for et år siden holdt tale for jer, fortalte jeg om hvor bekymrende det er at vi stadig kan leve i en tid hvor der er krig.

Noget som for tiden påvirker mig meget er

kampen for kvinderettigheder i Iran.

Da 22-årige Mahsa Zhina Amini i september 2022 døde i moral politiets varetægt, blev det starten på en folkelig protest, som er anført af iranske kvinder og piger, protester som stadig fortsætter i dag.

De Iranske myndigheders svar på protesterne er ekstrem vold, de har skudt på aktivisterne med plastik og metal kugler. De har overfaldet og tæsket dem og affyret tåregas mod både deltagere og tilskuere.

Det gør ondt at se, hvordan kvinder som kæmper mod undertrykkelse bliver slået ihjel og hårdt såret. For en kamp som ikke burde være der. Men en kamp som er yderst nødvendig.

Der skal være ligestilling. Vi skal alle have samme rettigheder og muligheder. Lige meget hvilket land man kommer fra. Og hvilken religion man tror på. Og hvilket køn man er. Og nej, dette er ikke kun et problem i andre lande.

Vi mangler faglærte i Danmark. I år 2030 vurderes det, at vi kommer til at mangle i omegnen af 100.000 faglærte i Danmark. Alligevel er der unge med anden etnisk baggrund som oplever at de ikke kan få en læreplads.

18 årige Ayman hmad Mouhammad henvendte sig til ca. 20 virksomheder for at finde en

læreplads, som en del af hans uddannelse til køletekniker. Men han fik enten afslag eller intet svar. Og dette har intet med hans CV at gøre, for da han på et tidspunkt ringer til en virksomhed, uden at oplyse sit navn var virksomheden "mere end bare interesseret", men da de efterfølgende fik hans CV, hørte han aldrig fra dem. Og i telefonen, da han ringede, mente de at de ikke manglede lærlinge alligevel. Selvom jobopslaget stadig var der.

Ikke mange ønsker at tale om det, men faktisk er manglen på faglært arbejdskraft en bombe under den grønne omstilling, men faktisk også under velfærdssamfundet som vi kender det i dag.

For hvis vi blandt andet ikke får udlært flere sosu'er, hvordan kan vi så være sikre på at få os en værdig alderdom, når vi ikke kan klare os selv længere?

Og hvad hvis vi ikke får udlært flere håndværkere såsom VVS'ere og elektrikere? Hvordan skal vi så nogensinde få udrullet al den fjernvarme, de ladestandere og de CO2-fangst- og Power-to-X-anlæg, der skal til for at vi når vores klimamålsætninger?

Derfor er det afgørende, at vi handler nu! Vi skal gøre erhvervsskolerne attraktive igen. En ting er, at vi skal tale uddannelserne op og hylde vores håndværkere for det sindssyge vigtige arbejde de gør, men vi kommer aldrig nogensinde uden om, at vi også bliver nødt til at investere!

Vi skal have afskaffet taxametersystemet, der i dag dræner økonomien fra erhvervsskolerne og vi skal sørge for at eleverne ikke skal leve med forældet undervisningsmateriale og slidt værktøj.

Ungdommen. Hver tredje unge kvinde og hver femte unge mand mellem 16-24 år rapporterer dårligt mentalt helbred, og over halvdelen, altså 52% af de unge kvinder, oplever at være stressede.

Og ja, der er forsøg på at tage hånd om dette, med gratis psykologhjælp, sundhedsreform og

en 10 års plan. Men når jeg snakker med de unge, som jeg møder.

Så fortæller de mig om de lange ventetider og det store mellemrum mellem tiderne. Og hvis man ikke har kemi med sin psykolog, så ryger man tilbage i processen. Og det er så her, at mange giver op, for det råb efter hjælp som ikke blev taget seriøst nok. Er med til at bygge en sten for, hvordan fremtiden for individet kommer til at se ud.

Vi skal som samfund turde spørge hinanden om, hvorfor ungdommen mistrives, og vi skal være åbne overfor dem som rækker en hånd ud efter hjælp. Ellers svigter vi dem, og vi svigter Danmarks fremtid.

Og så ville jeg gerne lægge vægt på at jeg har taget et aktivt valg om ikke at snakke om regeringen. For det første for at overlade det punkt til alle jer andre og for det andet fordi at vi selv med en socialdemokratisk statsminister ikke ligefrem har en regering med fokus på vores værdier.

Til sidst vil jeg gerne sige tak for at I ville lytte til mig. Og jeg håber I har taget mine ord til jer. Jeg håber på at vi næste år er kommet tættere på en verden med lighed, frihed og solidaritet.

Lenea Rhiger Sørensen

Erik Voss's 1. maj tale

Arbejdernes kamp- og festdag har haft stor betydning for mig, siden jeg i 1970 stod over for socialdemokraten Erhard Jakobsen i Tivoli Friheden i Aarhus. Jeg havde hørt om hans bedrifter i Gladsaxe og

beundrede hans dygtighed. Men netop den dag

viste han en side af sig selv, som skulle blive mere udpræget i de følgende år: Han blev meget vred over et par tilråb! Måske skyldtes hans vrede i virkeligheden, at der kun var mødt 7 socialdemokrater op for at høre ham.

I mange byer var man holdt op med at fejre 1. maj i slutningen af 1950'erne. For kampen var jo vundet!

Jeg var 20 år og havde ikke stort indblik i politik. Men jeg fornemmede, at Erhard var på vej i den gale retning. Og det holdt jo stik. Desværre.

For mig var kampen først ved at begynde. Og der var nok at tage fat på:

Tre store områder havde min interesse:

1. Fredskampen – jeg havde fulgt med i USA's barbariske krig i Vietnam, siden jeg var 15.
2. Arbejds miljøet – jeg havde slæbt 16 tons om dagen på en fabrik og det har jeg stadig mén af.
3. Forureningen – jeg havde set, hvordan kommuner svinede med gift for at holde rabatten ”pæn”.

På disse tre områder mente jeg, at Socialdemokratiet ikke var helt klar i mælet.

Anker og jeg så ganske vist ens på USA's krig i Vietnam, men han var klemt af stærke kræfter i partiet.

Jeg følte, at der måtte kunne gøres meget mere for at undgå, at arbejdere blev syge osv. af at passe deres arbejde.

Og at Aarhus kommune, der havde været styret af socialdemokraterne siden 1900, ville løse forureningsproblemerne med det store rør ud i bugten, fandt jeg direkte latterligt og farligt. Jeg vidste også, at sådan havde partiet ikke altid været. Det var ikke længere Louis Pios eller Peter Sabroes parti.

Fra 1971 var jeg involveret i kampen mod **Fællesmarkedet**. Jeg satte især i Kolding i omegnen af en million plakater op for Folkebevægelsen mod EF i 1980'erne. Så begyndte unionsplanerne at dukke op og jeg fandt sammen med andre ud af, at hvis vi skulle gøre os forhåbninger om at vinde, så måtte vi have flere med. Jeg kom med i Danmark 92 og vi vandt folkeafstemningen om Maastrichttraktaten. Men så fandt tilhængerne ud af, at hvis Danmark kunne få vedtaget nogle forbehold, så lå vejen åben. De vandt og vi tabte afstemningen om Edinburgh-traktaten og så

opstod **JuniBevægelsen**, som i flere år havde en vis succes. Men vi led nederlag ved parlamentsvalget i 2009. I 2019 stillede Enhedslisten så op og fik Nikolaj Willumsen valgt. Det skabte megen surhed, at Folkebevægelsen ikke opnåede valg. Til gengæld blev bevægelsen så økonomisk støttet af Enhedslisten, som er kollektivt medlem af Folkebevægelsen. Den støtte er nu ophørt på grund af den seneste valgslussing. Jeg er ikke modstander af Folkebevægelsen mod EU, men jeg er glad for Enhedslistens medspillere i Europaparlamentet. Podemos, Sinn Fein, Vänstern, Die Linke og Syriza er gode alternativer til de partier, Folkebevægelsen samarbejdede med. Jeg synes, det virker lidt udsigtsløst med at få samlet 70tusinde stillere for Folkebevægelsen og støtter selvfølgelig derfor også forslaget om, at antallet af stillere til Parlamentsvalgene bliver som til Folketingsvalg. Altså omkring 20.000.

I begyndelsen af 70erne var der rigtig **mange socialdemokratiske EF-modstandere**. Det er der nok ikke længere. Det skulle da lige være blandt de socialdemokratiske vælgere.

Og de findes skam stadig, selv om 200tusinde af dem har vendt ryggen til Statsministeren efter valget i dag for et halvt år siden.

Det er sørgeligt, men sandt.

Og det kan ikke være anderledes, når man går til valg på at udvide seniorpensionen, så de nedslidte kan trække sig tilbage, før de er totalt nedslidte og så efter valget bryder løftet. Så forstår jeg godt, at mange råber STOP PENSIONSTYVERIET.

I samme boldgade finder vi afskaffelsen af **Store Bededag**. Den idé kan kun været fostret i en hjerne på en person, der aldrig har kunnet glæde sig over en tiltrængt fridag på en blank og vårfri dag.

Jeg stod sammen med virkelig mange på Slotspladsen i begyndelsen af februar. De var godt klar over, hvad en fridag er værd, når man har et hårdt job.

Det var bl.a. formændene for FOA og 3F.

De store skuffelser slutter ikke med det. Før valget blev der fx lagt vægt på, at mange flere unge skulle vælge en **erhvervsuddannelse**. Jeg var glad for den beslutning.

Alligevel blev der her for nylig sat nul ekstra kroner af til erhvervsskolerne i den nye finanslov.

På mig virker det, som om at det vigtigste for det store arbejderparti er at have magten. Så betyder det øjensynlig mindre, om man forvalter den til fordel for kernevælgerne. Måske tager jeg fejl? Men tager 200.000 fejl?

Mit råd til statsministeren er at tage hånd om de svageste. For en uge siden foreslog hun desværre det stik modsatte:

kontanthjælpsmodtagere skal for fremtiden være **tvangsarbejdere** i det offentlige for en timeløn på 50 kr.

De får ingen rettigheder, optjener ikke dagpenge og har ingen overenskomst.

Det er ren social dumping. Og sært er det, for lige nu stiger beskæftigelsen. Årsagen er, at indvandrere og flygtninge kommer i arbejde, fordi efterspørgslen er så høj.

Hurra for det.

Selvom forslaget skal gælde bredt, så er det især møntet på at få indvandrerkvinder, som har været på kontanthjælp i mange år, ud på arbejdsmarkedet. Nu skal de ikke have lov til at dandere den længere.

De vil for fremtiden ikke have råd til at betale busbilletten til deres behandling for traumer eller for deres medicin. For mange af dem har fysiske eller psykiske lidelser.

I virkeligheden er mange af dem slet ikke er jobparate.

Så hjælp dem dog i stedet for at tvinge dem ud i nederlag på nederlag.

Giv dem flexjob eller førtidspension.

Når man får bøvl med det allermost basale, så får man nok også bøvl med alt andet.

Forslaget omfatter 27.000 – som skal til at smøre madder eller vaske tøj på plejehjem! De tager selvfølgelig arbejdet fra helt almindelige medlemmer af FOA eller 3F.

Alternativet til tvangsarbejdet kunne være 37timers uddannelsespligt, sådan som 3F har foreslået.

For efterhånden 5 år siden vedtog Soc., SF, Rad. og El et midlertidigt børnetilskud for at undgå **børnefattigdom**.

Det var bestemt ingen forgyldning.

Før sidste valg lovede Socialdemokratiet, at ordningen skulle fortsætte. Men for to måneder siden valgte de at følge deres blåsorte regeringspartnere, så tilskuddet faldt væk. Det er uhørt. Det går ud over mere end 23.000 børn. Det sker desværre i en tid, hvor priserne på dagligvarer presses i vejret, så almindelige pensionister og lønmodtagere må stramme livremmen ind. Men er de fleste ikke nået til allersidste hul i livremmen?

Enhedslisten er ikke kendt for at være de største fjender af skatteopkrævning. Alligevel stemte Enhedslisten (og SF) allerede i 2017 imod at små bondegårde med 5 til 15 ha jord skulle **omkategoriseres** fra at være landbrug til at være ejerboliger. Det ville nemlig betyde en fem gange højere skat.

Nu er vurderingerne så blevet udsendt og nogle oplever en tidobling af ejendomsskatten. Fx fra 15.000 til 150.000. Det kan mærkes. Og hvad gør den lille bondemand så? Fristelsen er at sælge jord fra og det er vel at mærke jord, der består af små marker, overdrev med læbælter og stendiger. Den nye ejer er måske svinebaronen, der straks begynder at lave de små oaser om til produktionsjord, der bliver oversprøjtet med alt for megen gødning og måske sprøjtemedler, for nu skal der dyrkes hvede og majs. Men den slags marker er ikke det bedste, vi har.

I farezonen kommer også de små økologiske grønsagsdyrkere, hvis produkter er bæredygtige. Det vil formentlig få mange til at flytte, så landdistrikterne bliver endnu mere affolket. Og det bliver svært at starte et landbrug op for en ung landmand.

Da den forrige regering trådte til, var der ingen grænser for, hvor godt **klimaet** skulle beskyttes. Klimaminister Dan Jørgensen lovede store indsatser. Det skulle bare ikke være lige nu. Vi var mange der var skeptiske ved hockeystaven. Imens stiger den globale opvarmning med stormskridt. Ja, storme bliver der flere af og de er kraftigere.

Danmarks indflydelse er selvfølgelig minimal når det gælder klimaet.

Men hvis **vi** ikke skulle gå forrest, hvem skulle så?

Enhedslisten blev kaldt klimatosser ved forrige valg. Dansk Folkepartis formand gjorde sig

meget lystig over os. Nu mener hun, at det vigtigste, vi kan gøre for naturen, er at forhindre vilde heste i Mols Bjerge. Ja, man skal vælge sine kampe med omhu.

Folk kan jo godt li at gøre Enhedslisten til grin. Men når man ved, at hvis hele verden brugte lige så mange ressourcer som Danmark, ville vi have behov for mindst 3 jordkloder mere, så stivner smilet hurtigt.

Lige nu taler vi meget om **PFAS**. Jamen er det nu så farligt, spørger nogle. Selv en professor på fagområdet kunne ikke svinge sig op til andet end at sige, at hun ikke var bekymret for PFAS. Måske er hun i virkeligheden bekymret for at mene noget upassende. Professor Philip Grandjean blev jo jaget fra jobbet på Harvard, da han kritiserede PFAS.

I Enhedslisten har vi tordnet mod PFAS siden 2005, da Per Clausen indledte kampen. Det er snart tyve år siden. Vågn op for pokker.

104 steder i Danmark er der målt 100 gange mere PFAS i grundvandet end grænseværdien tillader.

Forbyd dog det skidt!

Da Bent Hindrup sad i Folketinget for Enhedslisten 1994-98 påpegede han gang på gang, at to **vandboringer** blev lukket om ugen i Danmark på grund af forurening. Det tal er ikke blevet mindre. Det danske grundvand er unikt. Lad os da bevare det.

Og lad dem der forurener mest betale mest.

Lige nu er det jo krigen der forurener mest. Men det får mig ikke til at foreslå en omstilling til økologisk krigsførelse.

Krigen har forurennet millioner af hjerner.

Alligevel skal jeg forsøge at tænke klart. Jeg voksede op med fortællingen om de tapre modstandsfolk under Besættelsen. Derfor kunne jeg også let tage parti under Vietnamkrigen. Det var FNLs indlysende ret at bekæmpe franskmændene og senere amerikanerne. Jeg så imperialismen som en frygtelig svøbe.

Da russerne så overfaldt Ukraine, fik jeg det svært. På den ene side havde NATO i de seneste 30 år stukket snuden lige lovligt langt frem. For det andet var Ukraine og Zelenzki ikke lige min kop te.

I øvrigt er krig jo den dårligste måde at løse konflikter på. Og russerne har selvfølgelig ingen ret til at overfalde naboen.

Enhedslisten var også i vildrede. Det har kostet meget, hvilket krig jo altid gør. Men uanset, hvad vi havde besluttet, havde der været surmulen.

Jeg skal ikke gøre mig klog på, hvad den rigtige løsning er. Selv en nok så stærk fredsbevægelse, som jeg brugte en halv snes år på i 80'erne, ville ikke kunne standse de kræfter, der er i spil. Så hvis du sidder inde med den rigtige løsning, så fortæl mig det.

Den uhæmmede oprustning, som mange partier hylder, går jeg i hvert fald ikke ind for.

Det danske militær bør under ingen omstændigheder sendes i krig. Det ville være en katastrofe, for det virker som om der er flere officerer end menige. Og officererne er i vid udstrækning klodsmajorer, så hvis de ikke fifler med indkøb for egen vindings skyld, går de i

hvert fald og glemmer, at kasernerne snart falder fra hinanden. Kontrol lader til at være en by i Rusland. Politisk ansvarlige er gået i flyverskjul og nu skal prins Joakim være forsvarsindustri-attaché på Danmarks Ambassade i Washington D.C., hvor Prinsen som Danmarks repræsentant i de kommende år skal være med til at styrke det forsvarsindustrielle samarbejde med USA og Canada. Han er næppe lydhør over for den afgående præsident Eisenhowers advarsler mod det militærindustrielle kompleks i 1961. Det glubske militær bliver stadig fodret, for det bliver aldrig mæt.

Husk: Lørdag 26-8 i Horsens Bogcafé – Foredrag om Peter Sabroe.

Rød kalender – version 8-05-2023

T-9	□
O-10	□
T-11	□
F-12	□
L-13	□
S-14	□
M-15	□
T-16	□
O-17	□
T-18	Kristi-himmelfartsdag
F-19	□
L-20	Lokalpolitisk Folkemøde
S-21	□
M-22	□
T-23	□
O-24	Byrådsmøde
T-25	□
F-26	□
L-27	□
S-28	Pinsedag
M-29	2. pinsedag
T-30	□
O-31	□

Den røde kalender viser kun resterende del af maj måned. Udover at vi som partiforening deltager i det lokalpolitiske folkemøde d. 20. maj er der ikke planlagt yderligere medlemsarrangementer.